IN MEMORIAM

Ona NAVICKAITĖ-KUNCIENĖ
(1926 01 18 – 1999 05 30)

Ona Kuncienė yra viena iš tų archeologių mokslo bendradarbių, kurių pavardė iki 9-ojo dešimtmečio nuolat kartojosi ne tik ATL, bet ir "Lietuvos TSR Mokslų Akademijos darbų A serijoje", įvairiuose kolektyviniuose darbuose bei straipsnių rinkiniuose. Pradėjusi dirbti Lietuvos istorijos institute 1949 m., iki pat išėjimo į pensiją 1983 m. per 35 metus ji dirbo visus jai pavedamus darbus, kasinėjo daugybę paminklų ir skelbė juos spaudoje.

Ona Navickaitė-Kuncienė gimė 1926 m. Cibuliekų k., Simno vls., Alytaus aps. Mokėsi Alytaus ir Prienų gimnazijose, o baigusi 1946 m. įstojo į Kauno universiteto Istorijos-filologijos fakultetą. 1947 m. kartu su fakultetu persikėlė į Vilniaus universitetą, kur studijavo archeologiją. IV kurso studentė 1949 m. buvo priimta į Lietuvos istorijos instituto Archeologijos-etnografijos sektorių, priklausiusį Istorijos-etnografijos (dabar Nacionaliniam) muziejui, laborante, vėliau fondų vedėja. 1951 m. baigusi universitetą, buvo paskirta šio sektoriaus jaunesniąja moksline bendradarbe.

Ji tuojau įsitraukė į mokslinį darbą ir ėmėsi skelbti priešskariu tyrinėto Veršvų kapinyno (Kauno m.) medžiagą. Jai dar pavyko kartu su Kauno dailės muziejaus darbuotojais patyrinėti bebaigiamo naikinti kapinyno išlikusius kapus. 1957 m. ji iš šios medžiagos parengė ir apgynė kandidatinę disertaciją.

Dirbdama institute, ji tyrinėjo daugybę paminklų, ypač tų, kuriems grėsė pavojus. Tai Katkuskių, Pamusio, Naravų, Diržių, Sausių, Sarių, Pušaloto ir kt. Restauruojant Trakų pilį, jai teko tyrinėti priešpilį. Statant Kauno HES, teko kasinėti Dovainonių, Guogų, Bačkininkėlių piliakalnius ir paskelbti jų tyrinėjimų duomenis.

Nors dirbo įvairių laikotarpių paminkluose, tačiau jai artimiausi buvo IX–XIII a. Daug medžiagos apie to laikotarpio papuošalus ji sudėjo į „Lietuvos archeologijos atlaso" 4 tomą. Parašė daug straipsnių „Lietuvos kultūros paminklų sąvadui", „Lietuviškajai enciklopedijai".

Ypač daug darbavosi, nagrinėdama to laikotarpio Lietuvos prekybinius ryšius, svorio matų sistemas, eksportą ir importą. Du jos platūs straipsniai išspausdinti 1972 m. išleistame rinkinyje „Lietuvos gyventojų prekybiniai ryšiai" ir 1981 m. išleistame rinkinyje „Lietuvos materialinė kultūra IX–XIII amžiais", 2 tome.

Visi jos darbai yra svarbios išliekamosios vertės.

Rimutė RIMANTIENĖ

O. NAVICKAITĖS-KUNCIENĖS bibliografija

1. Archeologinės ekspedicijos, *Komjaunimo tiesa*, 1953 08 28.

2. Ekspedicija būsimosios Kauno jūros vietovėse, *Tiesa*, 1953 10 04.

3. XIII–XIV amžių plokštinis kapinynas Pušaloto kaime, Molėtų raj., *MADA*, 1963, t. 1, p. 99–114.

4. XIII–XIV amžių plokštinis kapinynas Pušaloto kaime, Molėtų raj., *MADA*, 1963, t. 1, p. 99–114.

5. Archeologiniai tyrinėjimai Kauno jūros dugne, *Komjaunimo tiesa*, 1956 12 23.

6. Veršvų kapinyno laidojimo papročiai, *MADA*, 1957, t. 2, p. 153–175.

7. Estijos mokslininkai Vilniuje, *Komjaunimo tiesa*, 1957 03 03.

8. Žirgo apranga Veršvų kapinyne, *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1958, t. 1, p. 83–93, 294–295.

9. Bačkininkėlių piliakalnis, *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1959, t. 2, p. 103–118, 347.

10. Diržių kapinynas, *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1959, t. 2, p. 151–158, 350–351.

11. Guogų–Piliuonos piliakalnis, *MADA*, 1959, t. 1, p. 89–101.

12. Pryšmančių, Kretingos raj., II–IV amžių plokštinio kapinyno tyrinėjimai, *MADA*, 1959, t. 2, p. 43–56.

13. Archeologiniai tyrinėjimai Trakų salos pilyje, *Valstybinės LTSR architektūros paminklų apsaugos inspekcijos metraštis*, Vilnius, 1960, t. 2, p. 69–80.

14. Plokštinių kapinynų tyrinėjimai Lietuvoje 1948–1958 m., *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1961, t. 3, p. 66–100, 339–341.

15. XIII–XIV amžių plokštinis kapinynas Pušaloto kaime, Molėtų raj., *MADA*, 1963, t. 1, p. 99–114.

16. Senosios Rusios importas X–XIII amžių Lietuvoje // *MADA*, 1964, t. 1, p. 115–134.

17. Seniausios (X–XIIIa.) svorio matų sistemos Lietuvoje klausimu, *MADA*, 1966, t. 2, p. 143–159.

18. Vakarų Europos importas Lietuvoje IX–XII amžiais, *MADA*, 1966, t. 3, p. 85–103.

19. Pryšmančių kapinynas, *Lietuvos archeologiniai paminklai. Lietuvos pajūrio I–VII a. kapinynai*, Vilnius, 1968, p. 137–143, 222–223.

20. Reketės kapinynas, *Lietuvos archeologiniai paminklai. Lietuvos pajūrio I–VII a. kapinynai*, Vilnius, 1968, p. 161–183, 225–226.

21. Kuo mūsų bočiai sidabrą svėrė, *Mokslas ir gyvenimas*, 1966, Nr. 6, p. 30–31.

22. Dzūkijos žemės paslaptys, *Raudonoji vėliava*, Varėna, 1968 11 23.

23. Gaidės apylinkės archeologiniai paminklai, *Gaidės ir Rimšės apylinkės*, Vilnius, 1969, p. 20–23.

24. Iš prekybos Lietuvoje istorijos. Prieš 1000 metų, *Kooperatininkas*, 1969, Nr. 3, p. 28–29.

25. Kaip prekiavo mūsų bočiai. Iš prekybos Lietuvoje istorijos, *Kooperatininkas*, 1969, Nr. 4, p. 31–32.

26. Pabarių (Eišiškių raj.) pilkapių 1966 m. tyrinėjimai, *MADA*, 1969, t. 1, p. 57–68.

27. Atverstas naujas istorijos puslapis, *Raudonoji žvaigždė*, Švenčionys, 1970 08 13.

28. Pamusio pilkapių, Varėnos raj., tyrinėjimai 1969 metais, *AETL 1968 ir 1969 metais*, Vilnius, 1970, p. 61–64.

29. Sausių (Trakų raj.) pilkapiai, *MADA*, 1971, t. 1, p. 73–85.

30. 900 metų laiko skraistę pakėlus, *Spartuolis*, Trakai, 1972 09 21.

31. Laukių pilkapių (Švenčionių raj.) tyrinėjimai 1971 m., *AETL 1970 ir 1971 metais*, Vilnius, 1972, p. 50–51.

32. Pamusio (Varėnos raj.) pilkapiai (1. Laidosena), *MADA*, 1972, t. 3, p. 91–100.

33. Prekybiniai ryšiai IX–XIII amžiais, *Lietuvos gyventojų prekybiniai ryšiai I–XIII a.*, Vilnius, 1972, p. 149–254, 279–285.

34. Sarių senkapio (Švenčionių raj.) tyrinėjimai 1970–1971 m., *AETL 1970 ir 1971 metais*, Vilnius, 1972, p. 71–73.

35. Seniausioji svorio matų sistema Lietuvoje, *Kooperatininkas*, 1972, Nr. 7, p. 20–21.

36. Katkuškių pilkapiai, *MADA*, 1973, t. 4, p. 91–106.

37. Pamusio (Varėnos raj.) pilkapiai (2. Radiniai), *MADA*, 1973, t. 2, p. 103–123.

38. Kaip anksčiau keliaudavo, *Mokslas ir gyvenimas*, 1974, Nr. 11, p. 36–38.

39. Naravų (Trakų raj.) pilkapių tyrinėjimai 1972 m., *AETL 1972 ir 1973 metais*, Vilnius, 1974, p. 55–56.

40. XIII–XIV amžių rytų Lietuvos moterų galvos papuošalai, *MADA*, 1974, t. 3, p. 67–75.

41. Ką slepia „milžinkapiai", *Spartuolis*, Trakai, 1975 10 16.

42. Susisiekimo vandeniu priemonės Lietuvoje iki XIII a., *MADA*, 1975, t. 2, p. 51–59.

43. Kada Lietuvoje atsirado pirkliai, *Mokslas ir gyvenimas*, 1977, Nr. 2, p. 17–18.

44. M. e. V–VII amžių užbarzdinis ietigalis iš Grigiškių (Naravų) pilkapyno, *MADA*, 1978, t. 2, p. 59–64.

45. Naravų–Grigiškių (Trakų raj.) pilkapių tyrinėjimai 1974 ir 1975 metais, *ATL 1974 ir 1975 metais*, Vilnius, 1978, p. 117–123.

46. Naravų (Trakų raj.) pilkapyno tyrinėjimai 1976 ir 1977 metais, *ATL 1976 ir 1977 metais*, Vilnius, 1978, p. 126–132.

47. *Lietuvos TSR archeologijos atlasas*, Vilnius, 1978, t. 4: I–XIII a. radiniai. – 160 p., 73 žml. Bendraautoriai: M. Michelbertas, I. Mulevičienė, A. Tautavičius, L. Vaitkunskienė.

48. Sarių senkapis, *Lietuvos archeologija*, Vilnius, 1979, t. 1, p. 76–100.

49. Grigiškių (Neravų) pilkapyno laidojimo papročiai (1. M. e. V–VII a. pilkapiai), *MADA*, 1980, t. 3, p. 41–54.

50. Skubėtų (Šalčininkų raj.) pilkapių tyrinėjimai 1979 metais, *ATL 1978 ir 1979 metais*, Vilnius, 1980, p. 61–63.

51. IX–XIII a. stiklo karoliai Lietuvoje, *Lietuvos archeologija*, 1981, t. 2, p. 72–92.

52. Grigiškių (Neravų) pilkapyno laidojimo papročiai (2. M.e. VIII–X a. pilkapiai), *MADA*, 1981, t. 3, p. 93–102.

53. Prekyba, *Lietuvių materialinė kultūra IX–XIII amžiuje*, Vilnius, 1981, t. 2, p. 49–81.

54. Grigiškių (Neravų) pentinas, *Kraštotyra*, Vilnius, 1982, kn. 14, p. 61–62.

55. Grigiškių (Neravų) pilkapyno radiniai (1. Darbo įrankiai ir ginklai), *MADA*, 1982, t. 3, p. 43–54.

56. Likpetrių kapinynas, *ATL 1980 ir 1981 metais*, Vilnius, 1982, p. 107–108.

57. Pagiegalos kapinynas, *ATL 1980 ir 1981 metais*, Vilnius, 1982, p. 105–107.

58. Skubėtų pilkapių tyrinėjimai, *ATL 1980 ir 1981 metais*, Vilnius, 1982, p. 72–74.

59. Grigiškių (Neravų, Trakų raj.) pilkapyno radiniai (2. Papuošalai), *MADA*, 1983, t. 1, p. 49–60.

60. Grigiškių (Neravų, Trakų raj.) pilkapyno radiniai (3. Keramika), *MADA*, 1983, t. 2, p. 50–60.

61. Ką byloja senkapiai, *Tėvynė*, Panevėžys, 1983 01 08.

62. Aščiagalio plokštinis kapinynas, *ATL 1982 ir 1983 metais*, Vilnius, 1984, p. 124–126.

63. Buniškių plokštinis kapinynas, *ATL 1982 ir 1983 metais*, Vilnius, 1984, p. 126–127.

64. Pagiegalos plokštinis kapinynas, *ATL 1982 ir 1983 metais*, Vilnius, 1984, p. 127–128.

65. Aščiagalio plokštinis kapinynas, *ATL 1982 ir 1983 metais*, Vilnius, 1984, p. 124–126.

66. Buniškių plokštinis kapinynas, *ATL 1982 ir 1983 metais*, Vilnius, 1984, p. 126–127.

67. Pagiegalos plokštinis kapinynas, *ATL 1982 ir 1983 metais*, Vilnius, 1984, p. 127–128.

68. Bačkininkėlių piliakalnis; Berčiūnų pilkapynas; Geliogalių lobis; Grigiškių pilkapynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1985, t. 1, p. 160, 235, 595, 662.

69. Degintiniai žirgų kapai Skubėtų (Šalčininkų raj.) X–XII a. pilkapyne, *MADA*, 1985, t. 1, p. 86–97.

70. Mikytų kapinynas; Pabarės pilkapynas; Pagiegalos kapinynas; Pamusių pilkapynas; Pryšmančių kapinynai; Reketės kapinynas; Rekučių pilkapynas; Ringuvėnų kapinynas; Sarių kapinynas; Sausių pilkapynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 62, 257, 264, 287, 450, 526, 528, 553, 629, 634.

71. Skubėtų pilkapynas; Sudotos pilkapynas; Veršvų kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1988, t. 4, p. 32–33, 127, 491.

72. Valstybė ir pinigai, *Respublika*, 1990, saus. 26, p. 4. Bendraautoris V. Aleksiejūnas.

73. Vyžių–Ripelialaukio pilkapynas [Utenos raj.]; Pabarės pilkapynas; Skubėtų pilkapynas [Šalčininkų raj.]; Sarių–Antasarės Laukių pilkapynas ir kapinynas [Švenčionių raj.], *KPE*, Vilnius, 1996, t. 1: Rytų Lietuva, p. 157, 233, 249, 350–351.

74. Popų–Vingelių pilkapynas [Trakų raj.], *KPE*, Vilnius, 1998, t. 2: Rytų Lietuva, p. 95. Bendraautorius B. Dakanis.

75. Bražuolės pilkapiai; Daniliškių piliakalnis; Grigiškių (Naravų) pilkapynas; Sausių–Bevandeniškių pilkapynas; Maišinės–Sausių pilkapynas; Strėvos piliakalnis ir pilkapynas; Varnikų piliakalnis; Varliškių pilkapynas; Vievio pilkapynas; Žuvyčių piliakalnis [visi Trakų r.]; Ąžuolaušio–Antandrajos pilkapynas; Bikūnų Kapų kalnas; Kuktiškių pilkapynas; Minčios pirmasis pilkapynas; Stasiūnų pilkapynas [visi Utenos r.]; Pamusių pilkapynas [Varėnos r.], *KPE*, Vilnius, 1998, t. 2: Rytų Lietuva, p. 19, 21–22, 45, 51, 69, 93, 95, 141, 143, 152, 156, 168, 272.

Apie O. NAVICKAITĘ–KUNCIENĘ

1. Norgaila V. Mokslinis darbas apie Guogų piliakalnį, *Kauno tiesa*, 1959 03 29.

2. Navickaitė–Kuncienė, Ona, *Lietuvių enciklopedija*, Bostonas, 1969, t. 36, p. 407.

3. Kuncienė Ona, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 253.

4. Tautavičius A. Kuncienė Ona, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2.

5. Tautavičius A. Kuncienė Ona, *KPE*, Vilnius, 1996, t. 1: Rytų Lietuva, p. 322–323.

6. Daugudis V. Netekome archeologės, *Gimtinė*, 1999 07 01-31, Nr. 7 (123), p. 2.

Sudarė Adolfas TAUTAVIČIUS